

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolvasó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 482.

A magyar iparpártolás.

A „Debrecen“ számára írta: *Matolesy.*

Mióta a „Tulipán“ mozgalom megindult élénk érdeklődéssel latolgattam minden egyes fordulatát. Láttam megalakulását. Forrongás, vész és vihar széles e hazában, amely felverte az iszapot és alkotmányos életünk zavaros habjai erkölcsi halottak, öngyilkosok tetemeit hozták fel a mélyből. E zugó zivatarban tünt fel az ősi magyar tulipán. Bámulva s lelkesedve néztem minden igaz magyar. Igen e jelen fogunk győzni és győzni fogunk.

Mert e jel a magyar közérzetnek, egy cél, egy eszme: a haza függetlensége, egymód, egy eszme: a gazdasági megerősödés érdekében való egyesítését jelentette. A vihar, — mint megjuhászodott vad, — elült, a viharfelkorbácsolta iszapszemét ismét leszállt ősi elemei közé, amelybe elcsendesült, megtisztult vizek felett ott lengett, büszkén himbálózott a diadalmas magyar alkotmány hajója, amelynek háromszinű lobogóján ott büszkélkedett a tulipán.

Hallottam a Hozsánát, amely a tulipánnak szólt, ott láttam a szép virágot pompázni a férfi szívek, női keblek felett.

Hallottam a *Feszítsd meg!* kiáltást is és szomorúan szemlélttem, mint tűnik el a tulipán a szivekről, a keblekről.

De örömmel töltötte el lelkeket, hogy azok, kik hivatva vannak ez eszme diadalra juttatására, nem engedték, hogy a lelkesedés lángja lelohadjon s erős lélekkel, kitartó buzgósággal törtek a cél felé, hogy megértessék a nemzettel azt a nagy igazságot miszerint az igazi hazaszeretet csak az áldozatra kész tettben nyilvánul meg. Erre saját maguk adták a példát, nem törődve gáncsal, gunnyal, dolgoztak, küzdöttek, a magyar társadalom egye-

sítésén a gazdasági fellendülés érdekében, hogy amit a tulipán jelvényről elielejtettek szóval rá írni, tettel varázsolják oda: „diadalmas egyesült nemzeti erő“.

S van-e ennél hatalmasabb cél, tenségesebb eszme: egy nemzet széthúzó társadalmát egybegyűjteni, egy szent célra föllelkesíteni; s ezt a lángot ébren tartani a nemzeti eszmével, hazafias mozgalmainkkal ellenkező irányzatok visszaverésére. Harcba szólítani a társadalom kicsinyjét-nagyját, ifjút-vénjét, hogy az első cukorkára kiadott krajcárjától a koporsó szögéig a magyar verejtéket fizesse meg bárki és áldozásra kész katonája legyen mindenki a nemzeti ügynek. És mikor a közönyösség eme korában, négy oly hatalmas alapvetet mert hirdetni: tüntető állásfoglalás minden mellett, ami magyar, a meglevő ipar pártolása, új iparvállalatok támogatása s ezen eszméknek a családban és iskolákba való bevitele, mikor ezen célok tűzpróbájául az önmegtágadást merete kijelölni, tudtam, hogy a diadalt el fogja érni. Az egyesület mélyen járó alapokon nyugszik, azt jó kezek vezérik.

Annak lángolása nem lidérc fény a kísértetek éjszakájában, hanem életet árasztó nap a bevetett mezők felett; annak fellépése nem nyári zápor, mely jó és tova fut hirtelen, hogy áldás helyett ragya verje meg a gazda reményét, hanem áldást öntő hetes eső, mely a szárazság napjaira is bő vízzel látja el a földre bizott magot.

Ott volt egyebek közt a nagy Karácsonyi vásár és a magyarból, az egyik egész ország ipari termelőit, a másik a fogyasztó közönséget seregeltette össze a nagy cél érdekében.

Ily dicsőséges munka után, szép, biztató jövő előtt megvolt a vezetőségben a lemondás energiája, a cél érdekében. Hogy az amugy is növekedésre szoruló erőt lelkesedést

szétne forgácsolják, megtörtént a két nemes egyesületnek fuziója 1907 február 4-én. Mily magasztos, biztató pillanat volt az. A nemzeti megerősödés e két ere egybefakadt s most együttesen munkálják a magyarság gazdasági megerősödést.

Imé már most erős akcióval, nemes lelkesedéssel munkálkodnak az „első magyar fémjáték és műipar-árú-gyár részvény társaság létrehozásán. S az, a kinek egy pillanatra is elgondolja, mennyi milliót kidobtunk már ezekért az apró játékszerekért s mégis, milyen nagy a hiányosság e téren, be kell látnia, hogy életre való terv az, amelynek érdekében felszólítja a „Tulipánkert szövetség magyar védőegyesület“ a nemzet fiait, hogy lépjen ez be az alapítók sorába. Ha a kezdet ily biztató és szakavatott irányt mutat, nyugodt s biztos reménnyel nézhetünk a későbbi kezdeményezések elé!

Politikai hírek.

A kiegyezési tárgyalások. Bécsből táviratozzák a „Budapesti Tudósító“-nak: A mai kiegyezési tárgyalások az osztrák miniszterelnökség palotájában folytak. A tanácskozáson résztvettek magyar részről Wekerle Sándor dr. miniszterelnök, Popovics Sándor dr. államtitkár és Teleszky János dr. s Schreiber Viktor osztálytanácsosok, osztrák részről Korytowski lovag pénzügyminiszter, Sieghart Rezső dr. és Bernatzky Ödön osztályfőnök, Spitzmüller Sándor dr. országos pénzügyigazgató, Wimmer udvari tanácsos és Joas osztálytanácsos. Wekerle Sándor dr. miniszterelnök, aki tegnap este megérkezése után, valamint ma délelőtt is még több órán át dolgozott Popovics dr. államtitkárrel és a szakelődökkel, délelőtt fél 11 órakor ment az osztrák miniszterelnökségre, ahová 11 órakor az előadók is követték.

A képviselőház állandó igazolóbizottsága ma délelőtt 10 órakor Bernáth

Tavaszi cipők nagy választékban kaphatók

Michelstädter utóda

MANDEL LIPÓTNÁL PIAC-UTCA 40. SZÁM.

Béla elnöklete alatt ülést tartott, amelyen megvizsgálta Bárczay Sándor szikszói megbízó levelét és a szokásos 30 nap fenntartásával igazolta. A képviselőháznak holnap Okolicsányi László tesz jelentést.

Megsemmisített mandátum. A képviselőház IV. bíráló-bizottsága ma délelőtt 11 órakor Haviár Dániel elnöklete alatt tartott ülésén kihirdette Popovics György lugosi képviselő ügyében az ítéletet. Az ülésen jelen voltak: báró Inkey József, Horváth Dezső, Németh Imre előadó, Muhlig Leó jegyző és Samassa János. A bizottság írásba foglalt ítéletét, amely Popovics György mandátumát a házszabályok 71. szakaszának b) c) és d) pontja alapján megsemmisíti és érvénytelennek nyilvánítja, — Németh Imre előadó olvasta fel. Az előadó a képviselőháznak holnap tesz jelentést.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A sommás eljárási törvény.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 8.

A mai ülés napirendjén négy törvényjavaslat szerepel. Az utolsó az állami tanítók fizetésrendezéséről szóló javaslat, melyre ma aligha kerül sor.

Justh Gyula elnök délelőtt tizkor nyitja meg az ülést.

Napirend előtt felszólal:

Goldis László felel Heck János minapi támadására.

A sommás eljárás.

Csizmadia Endre előadó ismerteti a polgári törvénykezési rendtartás és a sommás eljárásról szóló 1893. XVIII. t.-c. módosításáról szóló törvényjavaslatot és elfogadásra ajánlja. (Helyeslés.)

Vlád Aurél: A törvényjavaslat kiindulás pontja helytelen s ezért nem fogadja el.

Nagy Ferenc: A peres eljárást lassítja az az anomalia, hogy a kurián egy bíróra 300—400 ügy esik. Milyen más a helyzet Németországban, ahol a bíró tulterheltség ellen panaszkodik, mert 50 ügy esik egy bíróra. Részletesen foglalkozik a törvényjavas-

lattal, mely szerinte haladást jelent s ezért elfogadja.

Luczin János: A polgári perrendtartás visszáságait említi fel és kijelenti, hogy több módosítást fog javasolni. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Az elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után.

Günther Antal igazságügyminiszter: Kijelenti, hogy ő az egyes bírák rendszerének a híve s hogy arra törekszik, hogy az ország legfőbb bíróságánál, a kiegészítő bírák rendszerének megszüntetésével csupa egyenértékű bíró ítélkezzen. Még pedig csekélyebb számú tanácsokban. (Zajos éljenzés és taps.)

Elnök: Szólásra senki sines feljegyezve, a vitát bezárom.

A Ház a javaslatot általánosságban elfogadja.

A részletes tárgyalásnál, a 2-ik §-nál Vlád Aurél ajánl módosítást.

Egyház és iskola.

Az ispotályi iskola építése. Az ispotályi elemi iskola hatalmas épületének a körvonalai kezdenek immár kibontakozni. A vállalkozó tegnap a falazási munkáknak elvégzését kezdte meg. Április végén az összes falak állani fognak.

Konfirmáció oktatás. Az ev. ref. felső leányiskolában a konfirmáció oktatások hétfőn kezdődnek. Az oktatást Uray Sándor vallásnár végzi.

A nemzetiségek magatartása.

Konfliktus a román képviselők és a püspökök között.

Tegnap délelőtt, mielőtt Apponyi válasza, melyet a román főpapoknak adott, köztudomású lett, a nemzetiségi képviselők a Ház társalgójában azonnal értekezletre gyűltek egybe. A kultuszminiszter válasza a nemzetiségekre nézve nem képezett meglepetést és úgy látszik,

hogy a román püspököknek eljárása nem történt a nemzetiségi klub hozzájárulásával, mert az értekezleten többen kikeltek a román főpapok megalázkodása ellen.

A megindult vita során ez az elégedetlenség kifejezésre is jutott, amennyiben a klub elhatározta, hogy politikáját a jövőben oly irányba fogja terelni, mely a nemzetiségi politikában eddig domináló telekezeti szempontoknak teljes kikapcsolását teszi lehetővé.

Eme határozat következtében a román főpapság és a nemzetiségi klub között kitört a konfliktus, mely már rég lappangott a pártban, amely a főpapságnak opportunus politikáját mindig elítélte és sehogy sem tartotta megegyezhetőnek a nemzetiségi képviselők ultraradikális álláspontjával.

E szerint a most meginduló képviselőházi vitában a nemzetiségiek egyáltalában nem lesznek tekintettel arra, hogy a román főpapság Apponyi válaszával szemben milyen magatartást fognak tanúsítani.

Városháza és vármegyei.

A villamos-telep szerződése.

Az a híradás, mintha a villamos-telep szerződésének minden pontját letárgyalta volna a Hollós-féle bizottság, nem hiteles. Apróbb, bár másodfontosságú kérdések még végeldöntésre várnak. E kérdésekre a jövő hét során feltétlenül megálapodás történik. A szerződést ekkor aláírás végett benyújtják a Ganzgyárhoz. Az ügy innen a tanácshoz, majd a közgyűléshez, végül pedig a szerződés megkötésének, illetőleg szövegének jóváhagyása végett a belügyminiszterhez kerül.

Mikor a rózsák meghalnak.

A „Debreczen” számára írta: Molnár Károly.

I.

Tavas van. Az élet ragyog le minden kis fűszárról s minden kis bokorban ezer madár dalol. A harmat csillogva rezeg a virághelyen, az ember kéjelegve sétál a lombok alatt, a nagy illatárban. Nyit a kékszemű orgonavirág, cseng-bong a harangvirág, hajladozik, tetszeleg az árvalányhaj... és a rózsák is életre kelnek.

*

Nyár van. Minden kis fűszálon ezer napsugár izzik, minden kis bokorban ezer madár fészkel. A harmatot mohón issza meg a virágkehely, az ember majd eltikkad a nagy melegben s majd elég a szerelemben. Elnyitott a lilaarcu orgona, de cseng-bong még a harangvirág, hajladozik, még az árvalányhaj... és a rózsák is illatoznak, élnek.

*

Ősz van. Minden kis fűszál elmúlt, minden kis bokorból hosszú utra indult ezer madár. A harmat megfagy a virághelyen,

az ember térdig jár a falevélben, a hervadásban. Másodikat nyit az akácfa, lélekharangot csendít a harangvirág, elhult az árvalányhaj... és a rózsák is haldoklanak.

*

Tél van. Minden fűszál, minden bokor meghalt. Az ember térdig jár a szemfedélben. Nincs illat, nincs dal, sem virág, minden, minden meghal. Nincs, nincs semmi, csak egy nagy mindent betakaró szemfedél... amikor a rózsák is meghalnak.

II.

Nagy kertben voltak, egy fiu meg egy leány. A leányt Margónak hívták és a fiut Árpádnak. A leány gyilkos szeme éjét rávetette a fiura, fejét ráhajtotta a mellére és beszélni kezdett hozzá:

— Most égető meleg van még, körötünk még nyílnak a kerti virágok; de az én szívemet és a tiedet is már megfogta az az elmulás. Ez már az ősz. Nézd minden virág utolsóját nyitja már, csak a mérges nedvű sisakvirág él, pompázik még... Mesélek neked:

*

Tavas volt.

Es volt egy leány, fekete haju és fekete szemü, Margónak hívták, ép úgy, mint engem. Fialat volt, szép és nagyravágyó. Ez volt a büne. És büne volt még: a vére. A nyugtalan, lázas, izzó vére, mely kergette, üzte a bukás felé. Egyszer szerelmes lett, ő legalább azt hitte, hogy az lett. Röviden: szeretett, vagy tán nem ő, hanem csak a vére, a lázas, lüktető bűnös vére szeretett. Sokszor sétált együtt azzal a férfival, akit szeretett, a harangvirágos, árvalányhajas mezőn s sokszor ültek együtt a nyiló orgonabokor alatt. Azután jött a bukás, de már ekkor.

*

Nyár volt.

Es egy szép nyári éj kinn lepte meg őket a mezőn, a zöld, lágyan ringatózó mezőn. Leültek egymás mellé. A férfi megcsókolta a leányt, a leány visszaadta a csókot és aztán, óh aztán... szőgyenlősen fellegek mögé bujt a hold, a közeli bokorban nászdalt csattogott a csalogány... Mikor ismét előjött a hold, gunyosan mosolygott le sápadt arcával a leányra s a kezében levő letépett rózsza elhervadt... Jött, kezdődött a bűnhődés. Elmúlt a nyár...

— Szép és jó tartós cipőket csak —
ELFENBEIN és KLEIN

cipő üzletében szerezhető be, hol saját műhelyükben készül férfi-, női és fiu cipők szolid, szabott ár mellett. Megrendelések pontosan eszközöltetek. Piac-utca 28. sz. Főtőzsde mellett.

77. n. a. huzból

Tanácsülés. Veesey Imre főjegyző elnöke mellett tegnap délelőtt tartották meg a csütörtökről elmaradt tanácsülést, melyen több fontos folyóügyeket intéztek el. Ez az ülés különben szintén csonka maradt, mert a tanácsnokok tizenegy óra után testületileg mentek el Wespéry Zoltán főispánhoz, akit névnapja alkalmából üdvözöltek.

A szegényalap gyarapodása. A villamos színház engedélyiratát Végh Gyula főkapitány, mint értesülünk, ma fogja kiadni Suchán Elemér és Rezsőnek. A tanács az engedélyezés egyik feltételül azt is kikötötte, hogy az előadások jövedelmeiből bizonyos kis rész állandóan a városi szegényalapot illesse. A színház tulajdonosai a feltételt is készségesen teljesítik. — Itt említjük meg, hogy tegnap újabb engedély kérés érkezett be a tanácshoz, ugyancsak egy villamos színház létesítésére vonatkozólag. Csodálatos, hogy most az uttorók után gombamódra szaporodnak vállalkozók. A tanács a kérvényt véleményezés végett kiadta a rendőrfőkapitánynak.

Bizottsági ülés. A város nyomdai felügyelő bizottsága tegnap délután ötödél órákor ülést tartott, melyen Oláh Károly elnöke mellett folyó ügyeket tárgyalt.

Az iskolaépítési költségek felülvizsgálata. Latinovits Mihály államépítészeti főmérnök a város felkérésére felülvizsgálta azon leszámolásokat, melyek a város költségén tavaly épített ev. ref. elemi iskolákra vonatkoznak. A főmérnök terjedelmes jelentésben ad számot e felülvizsgálatról, mely az összes elszámolásokat rendben találta. A város ez alapon legközelebb kiutalja a munkaköltségeket.

Mindennap korán reggel jelenik meg a „**DEBRECEN**” politikai napilap. — Előfizetési ára házhoz hordva egy óra egy korona.

A debreceni építőiparosok szervezkedése.

A szövetség megalakítása.

Harc a munkások tulkapása ellen. — március 9.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen ipari és gazdasági életében nagy jelentőségű mozgalom indult meg.

Ez a mozgalom a munkaadók szervezkedése, mely tegnap az építőiparosok szervezkedése által tetőpontot ért el. Nem csak azért fokmérője e mozgalomnak a tegnap megalakult szövetség, mert az nem kevesebb, mint hat szakmát foglal magában, hanem azért is, mert a munkások tulhajtott követeléseit a múlt időben éppen e téren érvényesülhettek legjobban.

A munkások erős szervezkedéseik által támogatva tulzott követeléseiket mindenütt megakasztották a rendes munka produktív és erősen lelohasztották a vállalkozási szellemet. — Ezért volt égető szükség, hogy a munkaadók is tömörüljenek, egyesüljenek. A gyűlésről tudósítónk a következőkben számol be: Az ipartestület diszterme délután három órákor már zsufolásig megtelt az építőiparosokkal. Legalább 500—600 ember szorongot a teremben.

Megjelent a gyűlésen Kovács Károly a pesti építőmesterek országos szövetségének titkára is és Rác Lajos kamarai fogalmazó, Vetéssy Béla az iparügysztyály vezetője.

A gyűlés elnökül egyhangulag Dávidházy Kálmánt jelölte, ki elfoglalván az elnöki széket az alakuló gyűlést megnyitották nyilvánította.

Elsőnek Kovács Károly kiküldött szólt fel, aki körvonalozta az iparosok szövetségének feladatát, szervezetés szükségességét és rámutatott azokra a mindennapos visszaélésekre és tulkapásokra, melyek az elmúlt év alatt az építőiparosokat és munkaadókat a munkások részéről érték.

Rác Lajos kamarai fogalmazó üdvözölte ezután az országos szövetség kiküldöttét. Teljes mértékben helyeselte az általa kifejtett eszméket. Kijelenti, hogy ugy a kamara, mint az ipartestület csakis a munkások jogos érdekeinek biztatása mellett ismerte el a mesterszövetség megalakításának szükségét és ez irányban nyújtott segédkezet az ipari érdekek megvédése céljából a szövetség megalakítására.

Az alakulás kimondása után Tóth Kálmán felolvasta az alapszabályokat, melyeket egyhangulag változatlanul elfogadtak.

Néhány lelkes hangú felszólalás után megválasztották a tisztikart a következőképpen: Elnök Tóth István; I. alelnök Hegedüs István; II. alelnök Harsányi István; Pénztárnok Killer Ede; Jegyző Dr. Tóth Kálmán.

A végrehajtó-bizottság tagjai lettek: Biczó Gyula, Stégmüller Árpád, Szikszai Géza, Széll Géza, Barna Tamás, ifj. Pető György, Vojta Géza, Dázs Hugó, Losonczy János, Juhász István, Piros Béla, Szabados Vilmos, Kereszturi János, Kerékgyártó Sándor, Horváth András, Sallay Sándor, Lám Sándor, Lukács Vilmos, Horváth János.

A megalakult szövetség címe „Építőiparosok debreceni szövetsége”, mely egyidejűleg rendes tagul belép az országos központi szövetségbe. A szövetség óriási méretekben fog működni, amennyiben felöleli a kőműves, ács, asztalos, bádogos, lakatos, festő szakmát művelő munkaadókat.

Az ülés végén Kovács Károly központi kiküldött szép beszéde után a központi szövetségbe kiküldöttként a két első elnököt és a végrehajtó-bizottság egyik, később megválasztandó tagját jelölték.

Este a Bikában társasvacsora volt.

Művészet.

Maud Allan táncosa. Maud Heléna kisasszony, ez a vézna idomu, immár világhírű chikagoi leány tegnap este Debrecenbe is el látogatott s zsufolt nézőtér előtt táncolt a Bikában. A hatás, melyet táncával elért, osztatlanul teljesnek mondható. A kisasszonynak igazán decens, plasztikus, mindent kifejezni tudó mozdulatai vannak s koreografiája fokozza bennünk a zenei élvezeteket. Nagy dolog az és raffinált művészet: kombinálni, összeolvasztani tudni két oly művészetet, melyek rokonságban vannak ugyan egymással, de egybeillesztésük mégis oly merész. Azok tehát, akik humbugnak minősítik a kisasszony művészetét és holmi becsapásról meg más egyébről beszélnek, föltétlenül elárulnak annyit, hogy mérsékelt kapacitású éržekeik vannak, melyek elbirják és élélvezik akár a Mendelssohn gyászindu-

Ősz volt
És a hűtlen kedves elhagyta a leányt. Régi mese ez, mindig így történik. Egyedül maradt a leány . . . olyan borzasztó pedig az, ha egy leánynak, mikor ősz van és egyedül marad. Mikor a hervadást látta, szivét megfogta az elmulás és egy vágy ragadta meg vévét . . . szeretni, szeretni akart. Mint a haldoklót tartotta fenn ez az egy gondolat: szeretni. Egyszer még és örökre! Következett a büntetések büntetése, a bűnös vérü, elbukott leány szerelmes lett komolyan, tisztán, igazán. De ekkor már.

Tél volt.
A természetben halva volt minden és a leány szivében egy egész tavasz élt, tele reménységgel. Egy téli estén ismerkedtek meg. Ezt az igazán, tiszta szerelemmel imádozt férfit Árpádnak hívták, ép úgy, mint téged. És egy hideg téli estén, gázlámpák sárga, pislogó fényénél, a csuszós aszfalt járdán egymásba szerettek, halálosan.
— Margó és Árpád: te meg én.
Eddig beszélt a leány odahajtvá fejét a fiu mellére.

Másnap délután volt. A leány rámutatott a sisakvirágra s fátyolozott hangon mondta a fiunak:
Lásd! Ez az egyetlen csuf virág az, a mely addig nvítja virágját, míg az első hó le nem esik. De azért, mert csunya, mégis nagyon szeretem. Aki e virág nedvét megissza, fájdalom nélkül hal meg és szép marad, mint amilyen az életben volt. Olyan busan jóslatszerűen mondta ezt. Aztán merőn nézte a lepkéket, melyek játszva repültek egyik rózsáról a másikra.
— Hogy szeretik egymást rózsá meg a lepke — mondta elmélázva. — A fiu letépte s odaadta a leánynak, aki a mellére tűzte. A közeli lugasba mentek, a lepke utánok repült s rászált a letépett rózsára, de kis idő múlva gyorsan tova szállt:
— Látod: a lepke megtudta, hogy a rózsát letépték és elrepült, pedig — ugy-e — a rózsá nem bűnös, te vagy az, amiért letépted. Elhallgatott, szomoruan nézte a tovaszálló lepkét:
— Ugy szeretném, ha visszajönné a lepke, nézd szegény rózsá, letépett rózsá is hogy hervad már miatta. De a lepke nem jött vissza s a leánynak szinte reszketett a

hangja, amint a fiut frissítővel megkínálta:
— Ebből igyál — tette a fiu elé az egyik poharat, ez a másik kell, hogy visszaadja a letépett rózsának üdeségét, boldogságát s mindent, mit egy röpke pillanat elrontott. A fiu kiitta az egyik poharat, a leány pedig a másik pohárból megöntözte keblén a rózsát s aztán egy cseppig kiitta.
— Nézd — mondta a fiu — a rózsá mégjobban hervad.
— Én is ugy szédülök — felelte a lány — és halvány volt az arca, mint keblén a letépett rózsá.
— Orvost hívok — rebegte a fiu.
— Kár volna — sóhajtott a leány — a sisakvirág nedve biztosan öl. S keblérlől a rózsá leesett a porba.
*
Lehet akkor verőfényes tavasz, lehet perzselő nyár, szomorú, lemondó ősz, vagy zimankós tél; nyithat a virág, fészkelhet a madár és lehet a levegő csupa, csupa illat, azért csak meghal a rózsá, ha valaki letépi.

Parthie vétel folytán! mig a készlet tart mindenféle női- és férfi, valamint gyermekcipők rendkívül olcsón árusíttatnak el!! **Neumann Testvéreknél** Debrecen, a Tisza-palotában.
Tavaszi ujdonságok naponta érkeznek!!

lóját, akár egy bajadér táncát külön-külön, de együtt már nem. A művésznőt különben nagyon sokan meg is értették s ezek lelkiükből, örömmel és meghódolva tapsoltak. Mindent összefoglalva: miss Allan jól tette s nekünk kedvességet tett, hogy eljött Debrecenbe. (g.)

Zivuska Irén a Bessenyei-körben. Zivuska Irén kisasszony, a debreceni hangversenyek ünnepeit énekesnője tegnap a nyiregyházi Bessenyei-kör estélyének műsorán működött közre óriási sikerrel. A kisasszony több francia, olasz s magyar dalt énekelt, valamennyit fenomenális hatással. A nyiregyházi közönség zúgó tapsokkal s meleg ünnepléssel honorálta a kisasszony fényes énekművészetét.

Ehrlich József növendékeinek hangversenye. Ehrlich Józsefnek, a Debrecenben oly előnyösen ismert s anyira népszerű zene-tanárának most lezajlott hangversenye ismét fényesen sikerült. A megjelent intelligens közönség zsufofólásig megtöltötte a Bika dísztermet s sok éljennel és tapssal adott kifejezést a népszerű, jeles tanár iránti elismerésének. Ehrlich, akinek egész lény a tanítványa, meg is érdemli a bizalmat, mellyel vele szemben viseltetik a közönség. Tanítványai a legutóbbi hangversenyen is arról tettek kivétel nélkül tanúságot, hogy az Ehrlich-iskola elsődrendű és kitűnő. Halottunk ezen a koncerten minden zenei instrumentumot, apró és serdülőbb növendékektől, akik mesterüknek szakavatott, magasrangu vezetése mellett a lehető legszebben fejlődnek. Nagynagy sikere volt a Gyarmathy testvéreknek, a Balogh testvéreknek, akik igazán magas stílussal játszottak. De egyformán megtapsoltak minden egyes számot, elismerésképpen a növendékek s a tanár iránt, akik együtt és külön-külön méltán kiérdemelték Debrecen zenekedvelő közönségének tetszésnyilvánításait.

Egy budapesti szanatórium titkai.

Pokol Budapest közelében.

Mit szólnak ehhez a hatóságok?

Jónevű kassai földbirtokost nemrég szanatóriumba hurcoltak. Ép elmével hurcolták oda. Elképzelhetők szenvedései. Nagy szenvedései között is volt azonban annyi lelki ereje, hogy apró papírszálkákra följegyezze impresszióit.

Ezeknek a jegyzeteknek egyik-mását itt közöljük:

Hatodik napja vagyok ebben a szanatóriumban. (A Ringer-szanatóriumban.) Február hatodikán hurcoltak ide esellel, álnokul. Az 1876. évi XIV. törvényeikk értelmében huszonnégy óra alatt kell a törvényszéki orvost az új beteg fölveteléről értesíteni. — Engem csak hatodik nap látogatott meg az orvos.

Hogy ezalatt mit szenvedtem, toll le nem írhatja, emberi elme el nem képzelheti.

Egészséges, robusztus ember vagyok. Jó étvágyam van. És itt alig kapok enni, holott napi ellátásomért hetven koronánál többet fizetnek. Amit elém adnak, rossz, nyers, izetlen. Tegnap délben olyan pörköltet kaptam: hogy ki kellett hánynom.

A szobám förtelmes. Szűk, piszkos, a levegője fülledt.

A kedélyem igen nyomott; a legrosszszabttól tartok.

Rettenetes dolgokat tudtam meg.

Egy Zipernovszky nevű gyárigazgatót ide internáltak. Olyan egészséges volt, mint a makk. Kért, könyörgött, ereszték ki. Hízen nincsen semmi baja.

Nem eresztették ki.

A szerencsétlen nem bírta ki tovább. Fölmászott az ablak párkányára és leugrott. Összetörve szedték föl.

Azóta riasokat raktak az ablakra.

Szomorú, esüggedt fiatalembert pillantottam meg a sötányon, Hozzá mentem és bemutatkoztam.

— B. S. a nevem! — mondotta.

— Nem a tanárnak a fia? — kérdeztem.

— De igen!

— Hát hogy került ide?

Kissé huzodozott, de azután elmondotta, hogy szerelmes egy színésznőbe, B. Elzába. Nagyon szerelmes belé, nem tud nélküle élni. Családja ezt nagyon rossz néven vette; és hogy kiábránduljon „oktalan szenvedélyéből” — ide zárták.

Borzasztó!

Vigasztaltam a boldogtalant, hogy ne veszítse el hidegvérét, maradjon nyugodt, majd jobbra fordul a sorsa.

Másnap ismét találkoztam egy ilyen halovány, becsült arcú fiatal emberrel. A nevére nem emlékezem, de azt tudom, hogy aradi. Jómódu, uri szülők gyermeke.

Míg B. S. rezignáltan viselkedett, ez izgatott volt, heveskedett.

— Képzeld, — mondotta nekem — idecsuktak, holott nincsen semmi bajom. És miért? Mert szeretek egy leányt, akinek az apja: koresmáros. Tiszteletes, jóra való gyönyörű leány. Senki róla rosszat nem mondhat. Még a szüleim sem. De van egy igen nagy bűne: az apja koresmáros, csak koresmáros és ezért nem szabad nekem őt szeretni. Hát nem iszonyatos ez? És, hogy a zsarnokok végrehajthassák akaratukat, a bolondokházába csuktak. Hát mondja, szabad ilyenminek Európa kellő közepén megtörtennie?

A magam esetére gondoltam és nem szóltam semmit.

Hosszan elbeszélgettem még a fiatal emberrel. Tisztán láttam, hogy egészséges, nincsen semmi baja, épea úgy, mint ahogy nekem nincsen semmi bajom.

Még egy emberrel ösmekedtem meg, aki szívtén egészséges.

Igy hívják — Kredenz. Losonczyi fő-tisztviselő. Nyugodt, normális ember. Higgadtan diskurál a legkülönbözőbb kérdésekről — különösen irodalomról, művészetéről.

A családja csukatta be.

Ami legrettenetesebben hat reám, az, hogy kénytelen vagyok érzelmeimet eltitkolni.

Nemhogy szóval, de még mozdulattal sem szabad elárulnom, hogy mi dul lelkemben, hogy szeretnék innen szabadulni, hogy vágyakozom emberek közé, ki a szabadba...

Abban a pillanatban, ugyanis, mihelyt protestálnak, mihelyt szólni merészelnék: beviszik az embert az ugynevezett nyugtalanokdók osztályába, ahol valóságos torturákkal térítik „észre” a beteget.

Tehát nyugalmat erőszakolok magamra. Minden erőmet megfeszítem, hogy nyugodt maradjak.

Az ajtókon nincsen kilincs. Bejőhet a szobámba akárci.

Tegnapelőtt reggel a pamtagon hevertem, amikor behoant hozzám egy őrült. A szemei villogtak, a szája tajtékot turt. Borzasztó jelenet volt.

Kiáltásomra bejöttek és így megszabadítottak a szerencsétlentől.

Érdekes, hogy az orvosok meg nem vizsgálják bennünket. Minden nap elsétálunk előttük és a szolgák referálnak nekik egészségi állapotunkról.

Iksz jobban van! — jelenti a szolga, — vagy Ipszilon rosszabbul van.

Az orvos bölint és tovább megy. Tudomásul vette azt, amit a szolga mondott.

Színház.

* **A Szegény Jonathánban**, a címszerepben lépett fel másodszer Tollagi, akinek indisposíciója egész a teljes rekedtségig fokozódott. Játékában azonban mégis az a gazdag humoru művészember maradt, akinek olyan zajos sikerei voltak a fővárosi Népszínházban, bár a beszédorganumán is erősen észrevehetők voltak a makacs hülés nyomai. — Mollyt Lónyai Piroska játszotta

általános tetszés mellett. Második felvonásbeli Tollagival való pompásan előadott kuplóját meg is ismételtették. A többi szereplők a régiiek. Radó Anna különösen szép hangjával tűnt ki az ensembléből.

* **Szigligeti Ede születésnapja.** A magyar népszínmű atyjának, Szigligeti Edének tegnap volt születésnapjára. A nagyváradi Szigligeti-színház ez alkalomból föllelevenítette Szigligetinek egyik, alig ismert darabját, a „Házassági három parancs”-ot.

* **Tollagi Adolf fellépte.** A legnépszerűbb zeneszerzőnek, Lehárnak pompás operettje „A drótos tót” kerül ma színpadra Tollagi felléptével, Zsuzska tőtleányt Lónyai Piroska játsza, a többi szereplők lesznek Főthy Frida, Sarkadi, Karaos, Bay, Szakácsné, Szabó Gy., Bérci Vadász stb.

* **Vasárnapi előadások.** Holnap, vasárnap, Tollagi Adolf utolsó felléptével színpadra kerül Lukási Sándor legjobb népszínműve „A vereshaju”, a címszerepben Lónyai Piroskával. A többi szereplők Arday Ida, Lukács Juliska, Vida Ilona, Radó Anna, Szabó Irma, Szakácsné, Arkosi, Bai, Ternyei, Vadász, Bérci stb. lesznek. Az előadás keretében Arkosi és Bai, Papp Géza debreceni ev. ref. hittanhallgatónak egy-egy új, igen sikerült népdalát fogják elénekelni. — Délután 3 órakor, mérsékelt helyárrakkal színpadra kerül Herczeg Ferenc rendkívül hatásos színműve, „A dolovai nábob leánya”, melyben Zilahy játsza egyik parádés szerepét, Biliczky kádétot. A többi szereplők Hahnel Aranka, Szabó Irma, Lukács Juliska, Ternyei, Bérci, Deési, Vadász stb. lesznek.

* **Nagybeteg színészeleány.** Nagyon szomorú jelentést hozott egy hírhez tegnap a színházhoz, amelynek hallatára elborultak egy perere a vidám arcok a színpadon. Szólt pedig a szomorú hír egy ambiciózus színészeleányról, Konta Teráról, akinek életét már aligha menti meg az orvosi tudomány. Konta Terus a debreceni színház kardalosnője volt, derék, szorgalmas tagja az énekes ensemblének. Gyilkos kór támadta meg s tegnap az orvosok lemondtak az életéről. Ezért borultak el egy perere a színháznál az arcok s ezért ült oda a gyász egy pillanatra a színpad közepé... De azután ismét vigan hangzott fel a dal... Hallod-e, hallod-e Jonathán... Mert ilyen a színészelet...

* **A közönség figyelmébe!** — Zilahy igazgató értesíti a t. színházba járó közönséget, hogy a f. hó 11, 12 és 13-án fellépő Miss Lilsan vízi táncosnő előadásaihoz csupán a II. emeleti páholy, Támlásszék és Erkély jegyek ára Iesz felemelve, a többi helyárrak maradnak a rendesek.

A főispán névnapja.

Tisztelgések Weszprémy Zoltánnál.

— március 9.

(Saját tudósítónktól.) Esztendője sincs még, hogy Weszprémy Zoltán, Hajdúvármegye volt főjegyzője, a megye és Debrecen sz. kir. város főispáni székébe került. Ez aránylag rövid idő alatt, tapintatos és szíves eljárásával, a megye és város közönségének legteljesebb nagybecsülését és tiszteletét szerezte meg. Ez a tisztelet már eddig is több alkalommal talált kifejezésre, azonban legimpozánsabb módon talán épen tegnap.

A főispán tegnap tartotta névnapjára ünnepeket. A vármegye tisztikara délelőtt tíz órakor testületileg tisztelgett Weszprémy Zoltánnál, ki magán lakásán fogadta a tisztviselők küldöttségét. Üdvözlő beszédet Kovács Gyula alispán mondott, aki meleg szavakkal emlékezett meg Weszprémy Zoltának eddigi működéséről és sok boldog névnapot, sok sikert kívánt a főispánnak. — Weszprémy hosszabb beszédben köszönte meg az üdvözlést, az elismerést, s azon óhaj

tását fejezte ki, hogy a harmónia, mely e megyei tisztviselők önzetlen munkája s az ő fáradozásai között fenállott, továbbra is megmaradjon.

Kevéssel tizenkét óra előtt a városi tanács tisztelgett a főispánnál. Az összes tanácsnokok s az egész fogalmazó személyzet megjelent. Vecsey Imre főjegyző vezetése mellett. Vecsey szintén örömmel üdvözölte a főispánt, ki sokáig és szívesen beszélgetett el a küldöttséggel.

Részint személyesen, részint levél útján üdvözölték még a főispánt: Kiss Aron püspök, Gróh Ferenc prépost-kanonok, Porubszky Jenő táblai elnök, Igyártó Sándor kir. főügyész, Szűts Miklós dr. törvényszéki elnök, Fauszt Elek kir. tanácsos pénzügyigazgató, Csiky Lajos theol. akadémiai tanár, Latinovits Mihály államépítészeti főmérnök stb. stb.

Hírek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Riadalom a Péterfián.

Örült az utcán.

— március 9.

(Saját tudósítónktól.) Nagy riadalmat keltett tegnap délután egy szerencsétlen örült ember botrányos viselkedése a Péterfia-utcán. Össze-vissza szaladgált ott a szerencsétlen. A járó-kelők, különösen a nőket megrémítette, kik sikongva menekültek előle.

Közel negyedóraig dühöngött a megtévelyodott, míg végre az időközben elhívott rendőröknek hosszas küzdelem után sikerült megfékezni.

Bevitték azután a rendőrségi központra, hol megállapították a személyazonosságát. Szabó János halápi gazdálkodó a boldogtalan ember, ki már régebb idő óta szenved elmebajban, de miután csendesen viselte magát, hozzátartozói örködték rá.

Tegnap reggel azonban a halápi lakásukról megszökött és azóta a Debreczenben vezető országuton, majd pedig a város utcáin ödöngött.

A délutáni órákban teljes mértékben kiűtött rajta az elmezavar és a Péterfia-utcán dühöngeni kezdett.

A rendőrségen egy külön zárkába csukták. Erre lecsendesedett. Valószínűleg a szokatlan városi zaj zavarta fel csendességhez, nyugalomhoz szokott beteg agyát.

A rendőrorvos holnap megvizsgálja. — A további intézkedésig a rendőrség felügyelete alatt lesz. Különben értesítették hozzátartozóit is.

— **Ötszáz koronás alapítvány a mentőknek.** Debreczen intéző körei kezdik belátni, hogy a mentőegyesület nagy emberbaráti hivatást teljesít. A tőke urai, a pénzintézetek azok, amelyek elsősorban járulhatnak hozzá e derék egyesület megizmosodásához. Közöttük elsőnek jelentkezett a Kölesönös Segélyező-Szövetkezet, e mindenkor bőkezű intézet, mely legutóbbi közgyűlésén 500 koronás alapítványt szavazott meg a mentőknek. Az alapítványt öt év alatt fizeti le a szövetkezet. Az első részlet 100 korona, tegnap folyt be s annak átvételét Grósz Nagy Ferenc, a mentőegyesület pénztárosa, ez uton is köszönettel nyugtázza.

— **A város okmányvételei.** Dr. Kardos Samu ügyvéd, mint említettük volt, hatvan két darab Rákóczy-korabeli okmányt ajánlott megvételre Debreczen városának. A tanács tegnap foglalkozott a sajtóságos kérelemmel s Oláh Károly indítványára egy bizottságot kért fel az okmányok becsének,

hitelességének megállapítására s véleményadásra. A bizottság tagjai: bessenyei Széll Farkas, dr. Ferenczy Gyula, Zoltai Lajos, Koncz Akos, Boldizsár Kálmán dr., Lőfkovits Arthur és dr. Baresa János.

— **A debreceni ügyvédi kamara** március 24-én tartja meg rendes évi közgyűlését, melyre a meghívókat már szét is küldte az elnökség.

— **Egyhangú képviselőválasztás.** A szomszéd Nyiregyházán tegnap zajtalan, egyhangú képviselőválasztás volt. A választási elnök reggel kilenc órakor kihirdette, hogy mivel csak egy jelölés történt, a kerület képviselőjéül egyhangulag Meskó László államtitkárt választották meg újból. A képviselő, ki két nap óta lenn időzött Nyiregyházán, szép beszédben köszöntö meg s nyomban átvette megbízólevelét.

— **Pályázat a közjegyzői tisztségre.** A Zagyva Lajos halálával megüresedett közjegyzői állásra a jövő héten jár le a meghirdetett pályázat. Mint értesülünk, már tegnapig négy pályázó jelentkezett.

— **Az iparkamara új tagjai.** Nyiregyházán tegnap választották meg nagy érdeklődés mellett a debreceni kereskedelmi és iparkamara ottani kültagjait. Megválasztották pedig a kereskedők közül Silberstein Miklós bankigazgatót és Rosenthal Ferenc nagykereskedőt, az iparosok közül Barzó Mihály építész és Stoller Ferenc ipartestületi elnököt.

— **A nagyerdei nagykerut kiépítése.** Befejezett dolog immár, hogy a nagyerdei nagykerut kiépítését öszre halasztják. A tanács többsége azon a nézeten van, hogy teljesen felesleges a kiépítés, míg vízvezetékünk nincsen. Ennek elkészültéről pedig októbernél hamarabb szó sem lehet. Aczél Géza főmérnök tudvalevőleg igen rövid, a tavasz során lejáró terminust vállalt a sugárutra vonatkozólag; e határidő most természetesen áttolódik.

— **Az ipartestületből.** Az ipartestület férfitársaság szakosztálya tegnap délután választmányi ülést tartott, melyen a munkások szervezkedésével foglalkoztak.

— **A debreceni kerületi betegsegélyező pénztár közgyűlése** e hó 17-én lesz. A közgyűlési meghívó lapunk mai számának hirdetési rovatában olvasható.

— **A villamos-telep előmunkálatai.** A villamos-telep előmunkálatai megkezdődtek. A felsőépítkezések vállalkozója az épületek helyének kitűzését már csaknem teljesen befejezte s a jövő hét során már a földmunkához fognak. A telepen kinn volt s körülnézett Hollós József műszaki tanácsos is, ki Debreczeni Jenő gázgyári igazgató kalauzolt.

— **A debreceni iparos ifjuság** önképző egylete folyó évi március hó 24-én délután 3 órakor, a Petőfi-tér 13 szám alatt levő helyiségében közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Választmányi jelentés. 2. Mult évi zárszámadás és vagyonmérleg. 3. Költségvetés 1907 évre. 4. Esetleges indítványok, melyre a tagok ezen az uton meghívotnak.

— **Uj magyar gyár.** „Első magyar fémjáték és műiparú gyár” címen ez év tavaszán részvénytársasági alapon új gyár fog létesülni Budapesten. — A részvénytőke nagysága 200,000 korona lesz, mely 1000 db egyenként 100 korona névértékű részvényre oszlik. A vállalat, melynek élén Batthyány Lajos gróf és Feszty Árpád festőművész áll

a kereskedelmi és ipari élet több neves alakjával, magyar stílusú és izlésű játékokat s műipari árukat kíván forgalomba hozni. A részvényelírások határideje március 31. — Részvényelírásokat, a névérték 30 százalékának befizetése mellett a „Budapesti bank részvénytársaságnál” lehet eszközölni.

— **Járványos megbetegedések.** A kerületi orvosok jelentései alapján Végh Gyula főkapitány tegnap — egyetlen napról — nyolc ragályos megbetegedésről tett előterjesztést a polgármesteri hivatalnak. A betegségek egyenlően oszlanak meg a vörheny, kanyaró, torokgyík és számarhurut között. Az olvadó hó s a kisértésbe vivő tavaszi idő okozza a legtöbb hurutos betegséget.

— **Vasuti munkások népgyűlése.** A vasuti munkások bejelentették tegnap a polgármesteri hivatalnak, hogy holnap, vasárnap délután 3 órakor népgyűlést tartanak az Otthon-vendéglő tánctermében. A polgármesteri hivatal tudomásul vette a bejelentést.

— **Kántorpróba.** A Deák Ferenc-utcai izraelita templomban tegnap este mutatkozott be, mint kántorjelölt, Fischer Henrik magyarországi születésű ifjú, ki Bécsből jött le, hogy a debreceni izraelita kántorságra pályázzék. Szép, tiszta, erős hangja van, tele érzéssel, melegséggel. A templom zsufolásig megtelt volt hívekkel, kik nagy tetszéssel hallgatták Fischer vallásos énekeit.

— **A bejelentési hivatal elhelyezése.** A rendőrség bejelentési hivatala május 1-re átköltözködik a Komáromy-házból. A hivatalt a Simonffy Emil-féle háznak hal-utcai részébe helyezik át. Erre azért van szükség, mert a csendőrkerületi parancsnokság hivatalának egy részét a bejelentési hivatal mai helyén rendezik be.

— **A nagyerdei nyárilakók bérlete.** A városi tanács elhatározta, hogy a nagyerdei nyári lakokat a folyó évtől kezdve, tekintet nélkül a régi bérlők jogaira, nyilvános árverés útján fogja bérbeadni. dr. Kemény Mór ügyvéd tegnap beadványban kérte a várost, hogy harminc év óta való künnlakását méltányolva, a város tegyen vele kivételt s adja ki neki az egyik villa bérlését. A tanács hétfőn határoz ez ügyben.

— **Megfagyott kondás.** Nyiregyházáról jelentik nekünk, hogy a csendőrök tegnap egy megfagyott embert találtak a nyiregyházi országuton. A halott kiletét sikerült megállapítani. A szegény embert Szepesi Györgynek hívják, kondás volt a Vas-uradalomban. Éjjel kint kószált az országuton, hirtelen rosszul lett, összeesett és megfagyott. Ma temetik.

— **A vízvezetési munkálatok.** A Köntösgáton négy nap óta dolgoznak a nagy furógép felállításán. Az elhelyezés munkája előreláthatóan kedden nyer befejezést s nyomban azután hozzáfognak a kutak furásához. A munkálatok első napján Aczél Géza főmérnök állandóan kinn fog tartózkodni a telepen.

— **Siketnémák felvétele.** A „Siketnémákat Gyámoltó Debreceni Egyesület” az általa fentartott intézet első osztályába a jövő 1907—908 iskolai évre 15 — 7—10 éves kora, bármily vallású és nemzetiségű fiú és leány növendéket vesz fel. Az első osztályba való felvétel végett lehet folytatni. A kérvény fent nevezett egyesület igazgató tanácsához címzendő s folyó évi június hó 15-ig a siketnémák debreceni intézetének igazgatóságánál adandó be. A kérvényhez, mely összes mellékleteivel együtt bélyegmentes, a következő okmányok esatolandók: 1. születési anyakönyvi kivonat; 2. orvosi

vélemény a gyermek testi és lelki állapotáról; 3. himböltási bizonyítvány; 4. hatósági kimutatás a családi és birtokállapotáról; 5. egész segély kérés esetén szegénységi bizonyítvány, melyben kitűtetendő, hogy a gyermek eltartásáról és neveléséről, illetőleg az ezzel járó kiadások fedezéséről sem a szülők, sem a nagyszülők gondoskodni nem képesek; 6. ha önköltségesnek, vagy részben fizetőnek jelentkezik a növendék, kötelezővén arról, hogy szülei évenként — nyolc éven keresztül — legalább 250 K ellátási és 20 K taneszközdíjat, illetőleg a vagyoni tehetségükhöz képest megajánlott tartásdíj-hozzájárulást pontosan megfizetik és gyermekeiket a szükséges ruházattal ellátják. E kötelezővén az illető községi előjáróság azon hiteles záradékával látandó el, hogy a magukat kötelezők köteleységüknek eleget tudnak tenni.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést. Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen hű férjnek, jó apának, szerető gyermeknek, nagyapának, testvőnek és áldott emlékü jó rokonnak Jóna István Debrecen sz. kir. városi bizottsági tagjának f. hó 8-án d. u. 4 órakor, életének 55-ik. boldog házasságának 36-ik évében, hosszas gyengélkedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hűlt tetemei f. hó 10-én d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Kossuth-utca 54-ik számú házunktól, a Kossuth-utcai templomban tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Mely végtiszűség-tétellel rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk, — Debrecen, 1907. március 8-án, Aldás és béke lengjen drága porai felett. Bánatos neje: öz. Jóna Istvánné szül. Jámbor Erzsébet. Gyermekei: István, János, Erzsébet, Szabó Pálné gyermekével, Róza. Edesanyja: öz. Jóna Istvánné szül. Papp Zsuzsanna. Testvérei: Jóna Zsuzsanna öz. Zöld Istvánné gyermekeivel. Jóna Sára gyermekeivel Jóna János. Valamint számos rokonok nevében is. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi Kossuth utca 1. Városház épület.

Március 15. A Debreceni Iparos Ifjúság Önképző Egylete 1907. évi március hó 17-én délután 4 órakor az ipartestület disztermében ének, szavaltat és felolvasással egybekötött március 15-iki ünnepélyt rendez, melyre a meghívókat külön is elküldik, de a közönséget ez uton is meghívják.

Halálozás. Mint őszinte részvétellel értesülünk, özvegy Debreceni Sándorné szül. Bányai Lidia életének 62-ik évében elhunyt. Temetése e hó 9-én, délután 2 órakor lesz Baross-utca 28. számú háztól. Az elhunytban özvegy Vértessy Lajosné urasszony édes testvérét gyászolja.

Magyar név. Kiskoru Lorbeer Gyula hajduböszörményi lakos belügyminiszteri engedéllyel Lovász-ra magyarosította nevét.

Kigyuladt postakocsi. A Budapest felől Debrecenbe érkező gyorsvonat postakocsija csütörtökön este Püspökladány és Kaba között eddig ismeretlen okból kigyuladt. A mozgópostát vezető altiszt vette észre a tüzet, melynek lokalizálása szerencsésen sikerült. A kocsin lévő postaküldeményekből semmi sem égett el, maga a kocsi azonban erősen megrongálódott. A szárnyvonalak postaküldeményeit nem is lehetett továbbítani.

Eljegyzési jegyekben. elegáns újdonságok érkeztek Mihály Sámuel papirkereskedésében és műnyomdájában.

Bali legyezők, fésűk, kefék, hajtűk szappanok a legnagyobb választékban, igen olcsón MENTZÉ HENRIK újdonságok áruházában kaphatók, Kossuth-utca 4-ik szám alatt.

x Budapestre helyezi át üzletét Komáromi M. műhangszerkészítő. Felkérém a t. zenekedvelő közönséget, hogy üzletemet Piac-utca 63. szám alatt megtekinteni szíveskedjék. Mindkét üzlethelyiség kiadó.

x Alföldy Karoly tánciskolájában a tavaszi tanfolyam folyó hó 12-én kezdődik, kedden d. u. 6 órakor. Beiratkozni bármilyen időben lehet Péterfia-utca 2. szám alatt.

LEGSZEBB KALAPOK FEKETENEL

Debreceni betörők Brassóban.

Szenzációs üzletfeltörések.

— március 9.

(Saját tudósítónktól.) A közönség bizonyára élénken emlékezik még a múlt év ősszén városunkban gyors egymásutánban történt üzletfeltörésekre. A Piac-utcában három üzletet is feltörték és többé-kevésbé nagyobb összegeket elvittek.

A rendőrség annak idején széleskörű nyomozást indított, azonban sikertelenül. A tetteseket kézrekeríteni nem lehetett.

Most a véletlen új nyomra vezetett a rendőrséget. — Ugyanis tegnap Brassóban tegnap ismeretlen tettesek ugyanolyan módon és ugyanolyan eszközökkel követtek el többrendbeli üzletfeltöréseket. A megküldött szemléyleírás pedig teljesen ráillett azokra a rovott multu debreceni illetőségű egyénekre, kikre a rendőrségnek már annak idején gyanuja volt, kik azonban a városból nyomtalanul eltűntek, úgy, hogy azóta sem lehetett őket kézrekeríteni.

A brassói rendőrség távirata szerint most azután érdekes hír érkezik. Ott ugyanis tegnap reggel és délelőtt ismeretlen tettesek három üzletet álkules segélyével felnyitottak. A pénztárakat és kézi kasszákat feltörve összesen közel 1000 koronát és több értékes tárgyat elloptak.

A gyanu egy középtermetű szőke, himlőhelyes egyénre hárult, ki több társával működött. Nyakában fehér selyem kendő volt, szürke kabátot viselt.

Az ottan megindított nyomozás szálai Debrecenbe vezetnek. A Brassó állomásán ugyanis három hasonló fiatalember jegyet váltott, még pedig egész Debrecenig.

A debreceni rendőrség még az est folyamán széles körű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére, akik állítólag állandó debreceni lakosok is.

Mulatságok.

Utolsó thea-estélyét holnap délután 6 órakor tartja a Szt.-Erzsébet egyesület a Bika-szálloda disztermében. Mindent megtett az egyesület, hogy az estély az annyira kedvelt thea-estélyek méltó befejezése legyen. Az estélyen az összes választmányi tagok elvállalták a háziasszonyi tisztet. A theát az eddigi estélyeken résztvevő leányok szolgálják fel. Az estélyen a theán kívül hideg felvágottat is szolgálnak fel előre megállapított árak mellett, úgy, hogy zsarolás nem lesz. Belépti-díj a theával együtt egy korona. — Az estélyen a Magyar testvérek zenekera játszik.

A jótékony nőegylet nyári ünnepélye. A jótékony nőegylet nyári nép-ünnepélyének előkészítése dolgában a nőegylet mulatságrendező-bizottsága ma délután 3 órakor, Wessprémy Zoltánné főispánné lakásán értekezletet tart.

THE CASTLE MAKE MFG CO
NYAKKENDŐK
KIZÁRÓLAG FEKETENEL.

Távirat és telefon.

A kiegyezés.

Budapest, március 8. Ma reggel megkezdődtek a kiegyezés további tárgyalásai, amelyek reggeltől délig és déltől este fél nyolcig tartottak. Este tíz órakor Wekerle visszautazott Budapestre, míg Popovich államtitkár és a magyar szakelőadók Bécsben maradtak s folytatják az osztrák szakelőadókkal a fogyasztási adók kérdésének megbeszélését. Egyébként az osztrák miniszterek nem mint tervezve volt március 11., hanem 16-án utaznak Budapestre a kiegyezési tárgyalások megkezdése céljából.

Képviselőház üléséhez.

Budapest, március 8. Bakonyi Samu ma betérjett a házba a bünvádi perrendtartás reformjára vonatkozó törvényjavaslatot, melyet a Ház általánosságban elfogadott, részleteiben pedig ezután fog tárgyalni.

Magyar szó a hadseregben.

Bécs, március 8. Schönaich hadügyminiszterhez egy hírlapíró kérdést intézett, hogy igaz-e az, hogy a magyar ezredekben behozzák a magyar szót. Schönaich kijelentette, hogy megállapodás szerint a magyar kormány semmiféle katonai kérdést nem tárgyal az osztrák kormányval.

Orosz állapotok.

Varsó, március 8. A tábori törvényszék a harcú szervezet tagjai közül egyet halálra, három kényszermunkára, kettőt pedig várfogságra ítélte.

Képviselők lovagias ügye.

Budapest, márc. 8. Henc Károly tegnapi beszéde alkalmával Hédeváry Lehel egy közbeszólásával közjogi magántudornak nevezte. Henc Károly ezért provokálta Hédeváryt, akinek segédi kijelentették, hogy a közbeszólásban nincs sértés s ennek elbírálására egy zsuri összehívását javasolták. — Henc segédei e nyilatkozatot az elégtételadás megtagadásának nyilvánították s az ügyet a maguk részéről befejezettek jelentették ki.

A lugosi mandátum.

Budapest, március 8. A koalíció jelöltje a lugosi mandátumra Rohonczy Lőrinc alkotmánypárti, akit ma a választók egy része nagy lelkesedéssel jelölt is.

Dinamitrobbanás Rozsnyón.

Rozsnyó, március 8. A rimamurányi vasművek telepén ma Molnár János és Sebespataki János megfagyott dinamitot olvasztottak s eközben a dinamit felrobbant. — Az épület a két munkással a levegőbe röpült s csak testrészeik egyes roncsait találták meg. A telep épületének összes ablakai betörték s a városban is nagy volt a pánik.

TUDOMÁSUL.

A Baresay-malom melletti Lupcsa István és neje tulajdonát képező ház a Nagy Lajos „Első Debreceni Adásvételi Irodája“ (Csapó-utca 13.) utján eladatott. 219.

TUDOMÁSUL.

A Homokkert II. járás 169/b. számú ház a Nagy Lajos „Első Debreceni Adásvételi Irodája“ (Csapó-utca 13.) utján eladatott. 220.

77. n. a húgóf

Akik magukat fáradtnak és kimerülteknek érzik, akik idegesek és erőtlenek, azoknak a

Sanatogen

életkedvet és életerőt ad, több, mint 3000 tanár és orvos elsőrendű javallása. Kapható a gyógyszerárakban és drogueriákban. Brosurát ingyen és bérmentve küldenek:

BAUER és Társa
S. W. 48. és a vezérképviselőség
Brady C. Wien I.

Legjobb a Dr. FORTI-féle

SEBTAPASZ

Még eddig semmiféle tapaszt nem érte el ennek a jó hatását!

Forti László egyetlen gyártmánya. Rendkívüli gyógy- és fájdalomcsillapító hatása mindenemü sebeknél, égéseknél, dagana- toknál stb.

azonnal csillapítja a fájdalmat, oszlatja a daganatot és rögtön gyógyítja a sebet, anélkül, hogy vágni kellene.

Forti László

A nő emlődaganatnál

biztos, tyukszemre jó eredménnyel alkalmaztatik. Ára 2 korona, kisebb 1 korona és a legkisebb 70 fillér. — Kapható a gyárban: FORTI LÁSZLÓ Budapest, II., Pala-utca 8. és a főraktárban Budapesten: TÖRÖK J. gyógytárában, Király-u. 12., valamint Budapesten minden és a vidéken a nevezetesebb gyógytárakban. — Az eredeti dr FORTI-féle sebtapasz külső csomagolásán F. L. betűvel van lepecsételve és az itt látható védjegy és sajátkezű aláírással ellátva. A szer 48171-99. és 56589-904. sz. a. miniszterileg engedélyezett. A számtalan értéktelen és ártalmas utánzatok arra indítottak, miszerint az utánzó ellen a törvényes lépéseket megtegyem és ezek alapján a budapesti büntető kir. járásbíróóság 1899. június hó 30-án kelt B. XI-2. számú végzésével a hamisítót a tapaszt további készítésétől szigorúan eltiltotta és elítélte. FIGYELEM! Végül figyelmeztetem a t. c. közönséget, hogy semmiféle más névvel ellátott tapaszt, sem Forti K., sem Forti György vagy névtelent el ne fogadjanak, mert az mind hamisítvány, hanem csakis egyedül az eredeti Forti László gyártmányát. De ha valaki nekem hamisítványt beküld, azt jutalomban részesítem. — Debreczenben kapható:

BALÁZS ÖDÖN, SZILCZ FERENCZ
gyógyszertárában. 654

A Közgazdasági-Bank Részvénytársaság XV-dik évi rendes közgyűlését

1907. évi március 24-én, d. e. 10 órakor tartja meg Debreczenben, a „Kereskedő Társulat“ székháza disztermében,

melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogaikat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább három nappal a társulat pénztáránál vagy a debreczeni pénzüntézetek valamelyikénél leteszik.

Tárgysorozat: 218

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1906. évi üzletről.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek kapesán
 3. Határozathozatal a mult évi nyereség felosztására és az igazgatóságnak erre vonatkozó indítványára nézve.
 4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
 5. Az igazgatóság indítványa a részvénytöke felemelése tárgyában
 6. Az igazgatóság indítványa az alapszabályok módosítása tárgyában.
 7. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi díjazásának, valamint az igazgatótanács jelenléti díjának megálapítása három évre.
 8. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépett 3 tag helyének betöltése és egy új igazgatósági tag választása három évre.
 9. A felügyelő-bizottságban lemondás folytán megüresedett egy hely betöltése és egy új felügyelő-bizottsági tag választása 1 évre.
 10. Az igazgatótanácsból sorrend szerint kilépett 6 tag helyének 3 évre, 1 tag helyének 2 évre és az évközben leköszönt 2 tag helyének egy évre leendő betöltése.
- Debreczen, 1907 március 2-án tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az évi zárszámadások, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jeiente 8 nappal a közgyűlés előtt a társulat irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévívízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó és belégzési kura. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektus ingyen és bérmentve küld.

Akinek kiadó lakása van,
== aki lakást keres, ==
tegyen közzé egy kishirdetést a „DEBRECZEN“-ben.

175 az Igazgatóság.

Gramofonok - Fegyverek

a legtökéletesebb kivitelben

kényelmes részletfizetésre

jutányos áron kaphatók:

SZÉNÁSI és KARDOS cégnél

Budapest, VII., Rákóczi-út 88/V.

Kérje nagy képes árjegyzékünket ingyen és bérmentve.

130

Serravallo

Vasas Kina-bora.

Bécsi egészségügyi kiállítás 1906 legmagasabb kitüntetés.

Erősítőszer gyöngéledők, vérszegények és lábzők részére. Étvágyerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata.

Kapható:

J. Serravallo-nál

Triesz-Barcola.

A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fill.
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK

HITELSZÖVETKEZETE

Csapó-utca 1. szám. Piac-utca 14. szám, (sarok) Hajdu-ház.

1907. január hó 1-ével kezdi meg működését. — Minden évtársulat 5 évre alakul.

Egy törzsbetét 50 fillér, mely hetenként avagy havonként fizetendő.

Vidéki tagok befizetéseiket bérmentve postai befizetési lapok útján teljesíthetik. Az eddigi tagok száma 929, kik 6030 törzsbetétet jegyeztek, a mi évi 156,780 korona vagyis 783,900 a korona befizetésnek felel meg egy évtársulat tartamára. Minden törzsbetét (50 fillér, — 25 kr.) után 100 korona kölcsön vehető fel, mely 50 fillérben befoglaltatik a kamat is, tehát külön kamat nem fizetendő. Betétkönyvek naponta d. e. 9-12-ig, délután pedig 3-5-ig válthatók szövetkezetünk helyiségében.

Dr. Szöllős Dezső, jogtanácsos.
Kozma László, elnök.
Thiessen Arthur, ügyv. igazgató.

APRÓ HIRDETÉSEK

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

— Apró hirdetések előre fizetendők. —

Rákóczi-utca 22. számú ház eladó. Értekezhetni Eötvös-utca 4. szám alatt a tulajdonossal. 217

Ebédlo asztalt, használtat, de jó állapotban levőt keresek azonnali sürgős megvételre. Cim a kiadóban.

Egy jó karban levő eredeti Singer varrógép olcsó áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 212

Keresetetik: két szoba, előszoba, lehetőleg gázvilágítással, irodai célra, Piacz-utczán. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Bicikli acetelin lámpa nagyon olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Lakás kerestetik. Két szobás lakás előszobával május 1-re kerestetik. Értekezhetni Eötvös-u. 10. sz. a.

Gouwéirozást 3 krajcártól kezdve olvállal Rózsa Ignátz női felöltő- és kalap-áruháza, Debreczen, Kistemplombazár. 53

Jókai válogatott művei
1-35 diszkötésben, új, 80 forint helyett csak
◀ 45 forint ▶
Harmathy
könyvüzletében 52
Füvészkert-utca 14.
Telefon 374.
Tanuló felvétetik.

Lapelárusítók, fiúk, asszonyok, férfiak újságárusításra felvétetnek a „DEBRECZEN” kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

Harisnyakötő iparvállalat. Harisnyák kötése és fejlődése felvállaltatik. Benyáts Emilnél, Debreczen, Tisza-palota 54

Eladó ingatlanok. Széchenyi-utca 50. szám és Arany János-utca 59. szám alatt fekvő két ház, mintegy 5000 korona bérjövdelemmel 60,000 koronáért örökáron eladó. A vételárból egyelőre 10,000 korona fizetendő, a többi pedig 4 év alatt 6 százalékos kamattal részletekben is törleszhető. — Tócsókert II. járás, 60. szám alatti ház — két magas, új kerítéssel — 2200 koronáért részletfizetésre is eladó. — Értekezhetni Arany János-utca 59. sz. a. a tulajdonosnál. 214

Villamos világítás,
villámhárítók, villamos házi csengők, házi és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplikáltabb munkákat. 126

FÖLDVÁRI L.,
„Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Vessző- és nyírágseprű, cirok- és fanyelfű szobaseprű legolcsóbban GLÜCK IZIDOR fűszer és seprű kivitelű üzletében kapható Péterfia-utca 76. Telefon 43. Ugyanott naponta friss teavaj kapható. 185

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendelik betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő
Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
Debreczen. **Csuz!**

SZÖNYEGHÁZI

Égész új szállítmány
érkezett valódi

Perzsa-szőnyegek

!!!! Óriási választék!!!!
! Jutányos szabott árak!

Bosznay J. és Társa

szőnyegháza
Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

IZYNEGHÁZI

A Harmat-Créme

arczsépitő és bőrápoló kenőcs.
mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem olmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szepit, májfoltot, pattanást, bőrtátkát, (mitesser) s bőrbajokat. Kisimítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehére, üdévé teszi. — Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem zsiroz, tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 K.

Készítőhely s főraktár

Mihalovics Jenő gyógytára
Debreczen, Főpiac 31.,
városházzal szemben. 22

Donogán és Somossy

—DEBRECZEN, KISTEMPLOM BAZÁR.—

Menyasszonyi kelengye
Női divat szövetek
Velezek — Selymek

Óriási szőnyegraktár

!! Linoleum !!

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle 561

pemetefü czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

— 1 doboz 60 fillér. —

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

Tavaszi női divatujdonságok.

Szines és mintázott kosztüm- és divat- = kelmékből gyönyörű választékot = tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és szines divatnapernyőkbeni remek választék. Állandó nagy raktár Fekete gyászkelmékből

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon-, divat- és szőnyegáruházában.
= Mintákkal kívánatra készséggel =
szolgálunk. 198

Kitünő minőségű

— pörkölt —

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható 24

Félegyházi János

motorüzemi kávépörköldéjében
Piacz- és Miklós-utca sarok.